

एसईबीसी उमेदवारांना अनुज्ञेय करण्यात आलेला ईडब्ल्यूएस विकल्प ग्राह्य धरून, दि.१.०९.२०२० नंतर पूर्ण करण्यात आलेल्या निवड प्रक्रिया व उमेदवारांच्या वैध शिफारशीनुसार नियुक्त्यांना मान्यता देणे.

**महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक : संकीर्ण २०२२/प्र.क्र.१६७/१६-अ**

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २१ नोव्हेंबर, २०२२

वाचा -

- १) साप्रवि, शासन निर्णय क्र. राआधो४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. १२.०२.२०१९
- २) साप्रवि, शासन निर्णय क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. २३.१२.२०२०
- ३) साप्रवि, शासन निर्णय क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. ३१.०५.२०२१
- ४) साप्रवि, शासन निर्णय क्र. बीसीसी २०२०/प्र.क्र.३२०/१६-ब, दि. ५.०७.२०२१
- ५) साप्रवि, शासन निर्णय क्र. बीसीसी २०२१/प्र.क्र.३६०/१६-ब, दि. १५.०७.२०२१

प्रस्तावना -

राज्यात सन २०२०-२०२१ मध्ये कोविड १९ च्या महामारीमुळे सन २०१९ च्या विविध पदभरती प्रक्रिया वेगवेगळ्या टप्प्यांवर रखडल्या होत्या. दरम्यान मा.सर्वोच्च न्यायालयाने विशेष अनुज्ञा याचिका क्र.१५७३७/२०१९ व इतर याचिकांवर दि.०९.०९.२०२० रोजी एसईबीसी आरक्षणास अंतरिम स्थगिती दिली असल्याने प्रलंबित निवड प्रक्रियांचा प्रश्न मार्गी लावणे शासनास आवश्यक होते. ही बाब लक्षात घेता शासनाने मा.मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेने एसईबीसी उमेदवारांना पूर्वी अनुज्ञेय नसलेला ईडब्ल्यूएस आरक्षणाचा लाभ अनुज्ञेय करण्याबाबत दि.२३.१२.२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये धोरणात्मक निर्णय घेतला. तसेच दि.५.५.२०२१ रोजी एसईबीसी आरक्षण अवैध ठरविल्यामुळे दि.३१.०५.२०२१, दि.५.०७.२०२१, दि.६.०७.२०२१, दि.१५.०७.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये वेळोवेळी आवश्यक त्या सूचना निर्गमित केल्या.

२. उक्त शासन धोरणामुळे राज्यातील मूळ जाहिरातीत ईडब्ल्यूएस आरक्षणातून अर्ज केलेल्या उमेदवारांना त्यांचा न्याय हक्क हिरावून घेत असल्याची भावना निर्माण होवून त्यांनी मा.उच्च न्यायालय, मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण येथे न्यायालयीन प्रकरणे दाखल केली. त्यापैकी महावितरण निवड प्रक्रियेसंदर्भातील मा.उच्च न्यायालयात प्रलंबित असलेल्या रिट याचिका क्र.२६६३/२०२१ व इतर प्रकरणी दि.२९.७.२०२२ रोजी अंतिम निर्णय देण्यात आला. त्यानुसार ज्या जाहिरात प्रक्रिया सुरु झाल्या होत्या अशाप्रकरणी ईडब्ल्यूएस आरक्षण पूर्वलक्षी प्रभावाने लावणे योग्य नसल्याचे नमूद केले.महावितरण निवड प्रक्रिया हे सदर टप्प्यातील निवडप्रक्रिया असल्याने मा.उच्च न्यायालयाच्या दि.२९.०७.२०२२ रोजीच्या निकालानंतर “अधिसंख्य पदांची निर्मिती” अधिनियमांतील

तरतूदीनुसार सदर नियुक्त्या संरक्षित होत आहेत. मा.उच्च न्यायालयाच्या दि.२९.०७.२०२२ रोजीच्या निर्णयाविरुद्ध मा.सर्वोच्च न्यायालयात अपील दाखल करण्याबाबत उर्जा विभागाकडून कार्यवाही करण्यात आली आहे. तसेच मा.उच्च न्यायालयाच्या रिट याचिका क्र. २६६३/२०२१ व इतर यावरील निर्णयाविरुद्ध मा.सर्वोच्च न्यायालयात दाखल सिव्हील अपील डायरी क्र. २९१७४/२०२२ अद्याप प्रलंबित आहे.

३. मा.सर्वोच्च न्यायालयाने WP (Civil) ५५/२०१९ (जनहित अभियान विरुद्ध युनियन ऑफ इंडिया) या प्रकरणात ५ न्यायाधिकांच्या खंडपीठाने ३:२ बहुमताने दि.७.११.२०२२ रोजी १०३ व्या घटनादुरुस्तीन्वये ईडब्ल्यूएस आरक्षण वैध ठरविले आहे. त्यामुळे ईडब्ल्यूएस आरक्षण अबाधित राहणार आहे.

४. उक्त सर्व पार्श्वभूमीच्या अनुषंगाने, एसईबीसी उमेदवारांना अनुज्ञेय करण्यात आलेला ईडब्ल्यूएस विकल्प ग्राह्य धरून, दि.९.०९.२०२० नंतर पूर्ण करण्यात आलेल्या निवड प्रक्रिया व उमेदवारांच्या वैध शिफारशीनुसार नियुक्त्यांना मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक -

मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या विशेष अनुज्ञा याचिका क्र.१५७३७/२०१९ व इतर याचिकांवरील दि.५.०५.२०२१ रोजीच्या निकालानुसार एसईबीसी आरक्षण रद्द झाल्याने, एसईबीसी उमेदवारांना अनुज्ञेय करण्यात आलेला ईडब्ल्यूएस विकल्प ग्राह्य धरून, दि.९.०९.२०२० नंतर पूर्ण करण्यात आलेल्या निवड प्रक्रिया व उमेदवारांच्या वैध शिफारशीनुसार नियुक्त्यांना मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर मान्यता मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मा.उच्च न्यायालय येथे प्रलंबित याचिका तसेच मा.सर्वोच्च न्यायालयात प्रलंबित असलेल्या विशेष अनुमती याचिका (डायरी) क्र.२९१७४/२०२२ मधील अंतिम निकालाच्या अधीन राहतील असे नियुक्ती आदेशामध्ये नमूद करावे. तसेच त्याबाबत संबंधित उमेदवारांकडून बंधपत्र नियुक्ती प्राधिकार्याने घ्यावे.

सदर परिपत्रक शासकीय /निमशासकीय सेवा, शासनाचे उपक्रम, महामंडळे, मंडळे, शासन अनुदानित संस्था व ज्यांना मार्गदर्शक सूचना देण्याचे अधिकार शासनाला आहेत अशा सर्व संस्था व सेवा यामधील नियुक्त्यांसाठी लागू राहतील. सदर परिपत्रक प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुखांच्या /कार्यालयांच्या निदर्शनास आणाव्यात.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२२११२२११४८४०१३०७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सं. द. सुर्यवंशी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
४. सर्व मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
५. मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक
६. शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव व सचिव
७. प्रबंधक, उच्च न्यायालय मूळ शाखा, मुंबई/औरंगाबाद /नागपूर
८. *प्रबंधक, उच्च न्यायालय अपिल शाखा, मुंबई/औरंगाबाद /नागपूर
९. *प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई/औरंगाबाद /नागपूर
१०. *प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त, मुंबई
११. *सचिव, महाराष्ट्र लोकेसेवा आयोग
१२. *सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई
१३. *सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई
१४. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
१५. सर्व विभागीय आयुक्त / सर्व जिल्हाधिकारी
१६. मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख /कार्यालय प्रमुख
१७. सर्व महानगर पालिकांचे आयुक्त
१८. सर्व मुख्याधिकारी, नगर परिषदा / नगरपालिका
१९. राज्यातील सर्व महामंडळे आणि उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक
२०. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
२१. संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई
२२. उप सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२३. आयुक्त, अपंग कल्याण, ३ चर्च पथ, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२४. सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने
२५. निवड नस्ती / १६-अ.